

УЧЕБНА ТЕТРАДКА

ПО

БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО

Тетрадката отговаря
на новите учебни
програми
на МОН по БДП

5

клас

Име _____

Презиме _____

Фамилия _____

Клас _____

Речник

1. Велосипед - пътно превозно средство, най-малко с две колела, което се привежда в движение с мускулната сила на лицето, което го управлява (с изключение на инвалидните колички).

2. Водач - лице, което управлява пътно превозно средство или води организирана група пешеходци; което води или кара впрегатни, товарни или ездитни животни или стада по пътищата.

3. ЗДвП - Закон за движение по пътищата.

4. Маневра - потегляне, спиране или извършване на други промени в движението.

5. МПС - моторно превозно средство. Това е пътно превозно средство, снабдено с двигател за придвижване /с изключение на релсовите превозни средства/.

6. Платно за движение - общата широчина на пътните ленти. Пътят може да има няколко платна за движение, видимо отделени едно от друго.

7. Пътна лента - надлъжната част на пътя, очертана или не с маркировка и осигуряваща движението на недвуколесни пътни превозни средства в една посока едно след друго.

8. ППС - пътно превозно средство. Това е съоръжение, което се придвижва по пътя на колела и се използва за превоз на хора и (или) товари. Към ППС спадат трамваите и самоходните машини, когато се движат по пътищата.

9. ПТП - пътнотранспортно произшествие.

10. Пътник - лице, което се намира в или на ППС, но не участва в управлението му.

11. Тротоар - изградена, оградена или очертана с пътна маркировка надлъжна част от пътя, ограничаваща платното за движение и предназначена само за движение на пешеходци.

12. Участници в движението - всички лица, които се намират на пътя и със своето действие или бездействие оказват влияние на движението. Такива са: водачите, пътниците, пешеходците, както и лицата, работещи по пътя.

Думите в речника са от ЗДвП.

Речник

ДА СИ ПРИПОМНИМ УЧЕНОТО В ЧЕТВЪРТИ КЛАС

»»»» КРЪСТОВИЩЕ ««««

»»»» Упражнение ««««

Задача 1. Кръстовище се нарича мястото, където два или че пътя се:

- А/ събират и пресичат на едно ниво;
- Б/ събират и разделят на едно ниво;
- В/ пресичат, разделят или събират на едно ниво.

Задача 2. Напиши имената на различни видове кръстовища.

_____	✓	_____
_____	✓	_____
_____	✓	_____

Задача 3. По пътя до училище пресичаш различни кръсто-
а. Напиши какъв вид са те.

_____	✓	_____
_____	✓	_____
_____	✓	_____

Задача 4. Напиши имената на улиците, които образуват тези
товища.

_____	_____
_____	_____
_____	_____

Задача 5. Кое кръстовище е най-опасно за пресичане? Защо?

_____	_____
_____	_____
_____	_____

»»»» Упражнение ««««

Задача 6. Срещу всеки знак напиши какво означава.

Кръстовище на:

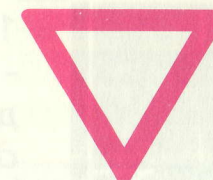

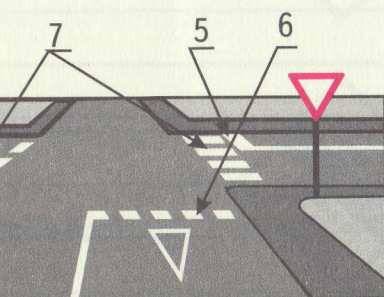
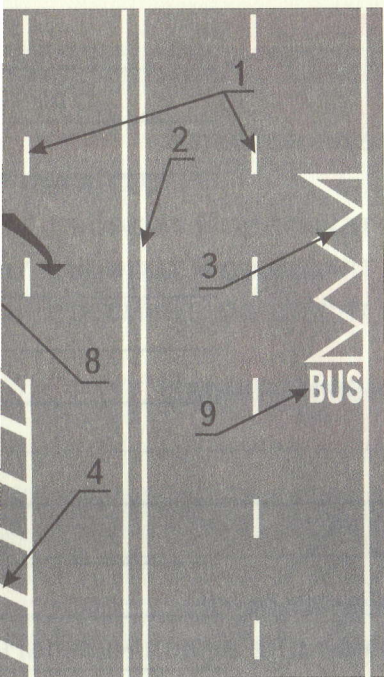

Внимание! Ако се затрудняваш, отвори тетрадката на страница 2.

Внимание! Запомни! Тези пътни знаци не са за пешеходците. Те са за ППС и техните водачи, включително и за велосипедисти и каруцарите, когато се движат по платното за движение.

Задача 7. На празните редове напиши имената на пътните ровки, които съответстват на определения под тях:

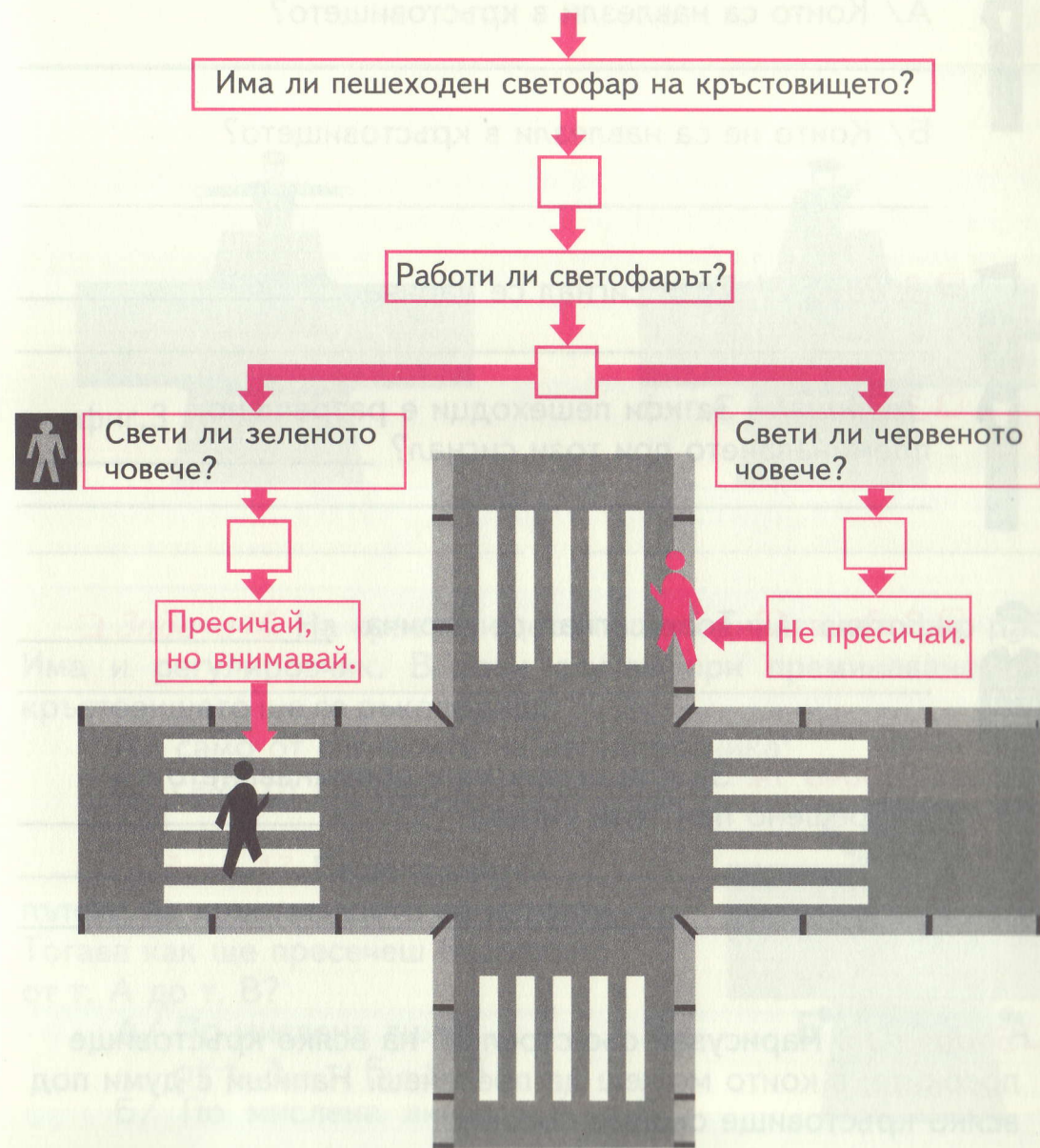

елки за насочване.
воли, букви и цифри,
ени на платното за
ение.

пълване: единична прекъсната линия, начупена
йна непрекъсната, коси успоредни линии, линия
не, стоп-линия, пешеходна пътека.

1. _____
- на водачите на ППС е разрешено да я пресичат. С тази линия се очертава границата между съседни пътни ленти и границата на платното за движение, когато се допуска излизането извън него.
2. _____
- на водачите на ППС е забранено да я пресичат.
3. _____
- очертава площ, забранена за паркиране на ППС.
4. _____
- обозначава площ, забранена за движение на пътни превозни средства.
5. _____
- определя мястото, където шофьорите са длъжни да спрат.
6. _____
- определя мястото, където при необходимост се спира, за да се пропуснат участниците в движението, които са с предимство.
7. _____
- определя мястото, където пешеходците преминават през платното за движение.

Задача 8. Можеш ли да преминеш безопасно през това кръстовище, ако във всички ☐ напишеш ДА?

Упражнение

☐ **Задача 9.** Този сигнал се нарича _____

☐ **Задача 10.** При този сигнал какво трябва да направят пешеходците:

А/ Които са навлезли в кръстовището?

Б/ Които не са навлезли в кръстовището?

☐ **Задача 11.** Този сигнал се нарича _____

☐ **Задача 12.** За кои пешеходци е разрешено преминаването при този сигнал? _____

☐ **Задача 13.** Този сигнал се нарича _____

☐ **Задача 14.** За кои пешеходци преминаването е разрешено при този сигнал? _____

Задача 15. Нарисувай със стрелки на всяко кръстовище посоките, в които можеш да пресечеш. Напиши с думи под всяко кръстовище същите посоки.

фиг.1

фиг.2

фиг.3

фиг.4

☐ **Задача 16.** На кръстовището пешеходният светофар работи. Има и регулировчик. В този случай при преминаването по кръстовището ще се ръководиш:

А/ само от сигналите на регулировчика;

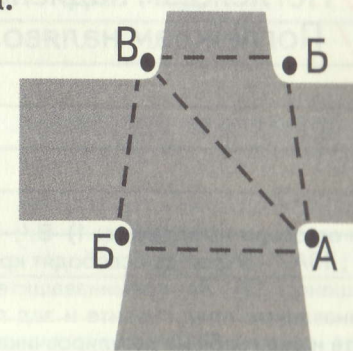
Б/ само от сигналите на светофара.

☐ **Задача 17.** Пешеходните пътеки на кръстовището са изтрети. Тогава как ще пресечеш безопасно от т. А до т. В?

А/ По мислена линия

от т. А - т. Б - т. В.

Б/ По мислена линия: т. А - т. В.

офари. Те регулират движението на ППС и работят. еходните светофари не работят. Обясни писмено как можеш асно да пресечеш.

Задача 19. Пресичаш при зелена светлина на пешеходен офар. Когато си в средата на платното светва червената лина. Какво ще направиш?

Задача 20. В лявата половина на листа са написани в ъркан ред правилата за безопасно пресичане. Напиши ги в едователен ред за безопасно пресичане в дясната половина.

Не тичам.

Поглеждам наляво.

На тротоара винаги спирам.

Пресичам, ако няма автомо-
ли или са далече.

Не тичам.

Пресичам по права линия.

В средата на платното
глеждам надясно.

Ако няма автомобили
и са далече, продължавам
пресичам.

Поглеждам надясно.

Поглеждам наляво.

отговори на задачите: 1) -В/; 2) У-, Т-, Х - образни, звездообразни, кръгови; 9) - Внимание!
10А/ - Бързо да освободят кръстовището; 10Б/Да останат на местата си; 11) Преминаването е
лено; 12) За преминаващите зад гърба му; 13) Преминаването е разрешено; 14) За
наващите пред гърдите и зад гърба му. 15) фиг.1 - зад гърба на регулировчика; фиг.2 -пред
е и зад гърба на регулировчика; фиг. 3 - пред гърдите и зад гърба на регулировчика; фиг.4 - зад
на регулировчика; 16) -А/; 17) - А/; 20) В/, Б/, И/, Й/, Г/, Д/, Е/, Ж/, З/, А/.

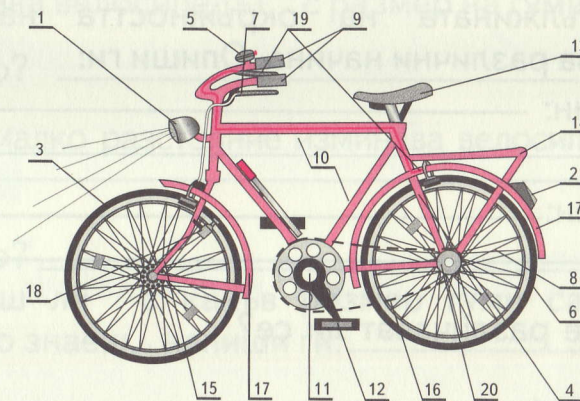
»»»» МОЯТ ВЕЛОСИПЕД ««««

Запомни! Участието в движението е разрешено са
добре поддържан и технически изправен велосипед. 3.
изучи добре своя велосипед и го поддържай в д
техническо състояние.

»»»» Устройство на велосипеда ««««

»»»» Упражнение ««««

Задача 1. Разгледай внимателно велосипеда на рисунка
Всяка негова част е отбелязана с числата от 1 до 20. Започ
разглеждаш от 1. Под велосипеда, срещу числата, на
имената само на тези части, които знаеш:

1 _____
2 _____
3 _____
4 _____
5 _____
6 _____
7 _____
8 _____
9 _____
10 _____

11 _____
12 _____
13 _____
14 _____
15 _____
16 _____
17 _____
18 _____
19 _____
20 _____

Задание! Тук са написани в разбъркан ред имената на всички части на велосипеда. Прочети ги! Подчертай тези, които си написал. Опитай се да намериш още имена на празните места срещу числата: *задна спиращка, задна крачна спиращка (контра), кормило, гуми, фар, червен светлоотразител, предна спиращка, рамка, звънец, централно предаване, седло, багажник, вилка, предна вилка, калници, задна вилка, генератор, верига, капла, верига.*

Задание 2.

Почти всички части на велосипеда са закрепени за _____. Напиши частите, от които се състоят колелата:

Колелата и педалите се въртят върху _____, а се _____ и да се намали _____. Гуми за попълване: *износват, рамката, гума, ос, спица, съчмени лагери, капла, верига.*

Измери дължината на окръжността на колелата на велосипеда по два различни начина. Опиши ги:

Първи начин: _____

Втори начин: _____

Резултатите различават ли се?

Да Не

Задание 3. Обясни какво означават числата 700, 690, 600, отбелязани от страни на гумата.

Задание 4. Определи разстоянието, което изминава велосипедистът при едно завъртане на педалите, ако е с гуми с размер 700.

Използвай формулата:
$$S = \frac{N_{гв}}{N_{мв}} \cdot \frac{22}{7} \cdot \frac{700}{1000}$$

на педалите;
N_{гв} - брой зъби на големия венец (46);
N_{мв} - брой зъби на малкия венец (18).

$$\frac{22}{7} = 3,14 - \text{постоянна величина}; \quad \frac{700}{1000} - \text{постоянна величина}$$

Броят на зъбите на венците на твоя велосипед може да бъде друг. Напиши ги. _____

Изчисли разстоянието, което изминава велосипедът за едно завъртане на педалите при гуми с размер:

✓ 690 _____

✓ 600 _____

✓ 550 _____

Сравни резултатите.

Задание 5. Отговори на въпросите:

✓ Най-голямо разстояние при едно завъртане на педалите изминава велосипедът с размер на гумите _____

✓ Защо? _____

✓ Най-малко разстояние изминава велосипедът с размер на гумите _____

✓ Защо? _____

✓ Знаеш ли с какъв размер гуми са състезателни велосипеди? Ако знаеш, напиши ги: _____

УПРАВЛЯВАМ ВЕЛОСИПЕД

Правила за безопасно пътуване

Запомни! За другите участници в движението - водачите на камиони, автобуси, леки коли, трамваи и тролейбуси колхоздачът е труднозабележим и нестабилен на пътя. Всеки велосипедист трябва много добре да знае, че другите превозни средства представляват опасност за него, но и той също е много опасен за тях като участник в пътното движение.

За да участва в движението, всеки велосипед трябва

- ✓ изправни спирачки,
- ✓ звънец и да няма друг звуков сигнал,
- ✓ устройство за излъчване на бяла или жълта добре видима светлина отпред (фар) и червен светлоотразител
- ✓ бели или жълти светлоотразители или светлоотразяващи елементи от страни на колелата.

Важно! Когато има път, пътна лента или алея за велосипедисти, и с пътен знак, **колоездачите са длъжни да се движат само**

когато няма път, пътна лента или алея за велосипедисти, и с пътен знак, **тогава колоездачите се движат по** **дясно по посока на движението**, само ако:

- ✓ банкетът е годен за движение с велосипед;
 - ✓ не пречат на другите участници в движението.
- Ако няма банкет или той е повреден, тогава велосипедистите **се движат възможно най-вдясно по платното за движение.**

» Сигнали, подавани от велосипедистите «««««

Важно! Преди потегляне, спиране или извършване на други действия в своето движение, т.е. **маневри**, колоездачът подава сигнал с ръка. Този сигнал може да бъде прекратен само веднъж преди маневрата.

ЛЯВА РЪКА, ИЗПЪНАТА ХОРИЗОНТАЛНО ВСТРАНИ

● Този сигнал се подава при:

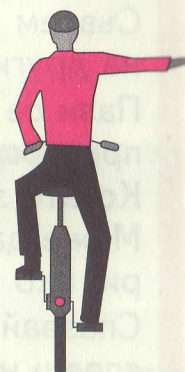
- ✓ завиване наляво;
- ✓ завиване в обратна посока;
- ✓ при спиране в крайна лява част на пътното платно;
- ✓ при потегляне от крайна дясна част на пътното платно.

ДЯСНА РЪКА, ИЗПЪНАТА ХОРИЗОНТАЛНО ВСТРАНИ

● Този сигнал се подава при:

- ✓ потегляне от крайна лява част на пътното платно;
- ✓ завои надясно;
- ✓ при спиране в дясната част на пътното платно.

ЛЯВА ИЛИ ДЯСНА РЪКА, ИЗПЪНАТА НАГОРЕ

● Този сигнал се подава при

спиране

Вила за безопасно потегляне

рябва да се убедиш, че пътят е свободен.
огледни напред и назад.
ай с ръка сигнал за потегляне.
вижи се възможно най-вдясно по платното за движение.

Движение направо

епрекъснато наблюдавай пътя пред себе си и слушай шумо-
ете около теб.
вижи се възможно най-вдясно по платното за движение.
ъвсем в края пътят често е разбит. По-навътре пък пречиш
а другите.
ази се от въздушната вълна на автомобилите, които те из-
реварват.
огато заобикаляш, винаги спазвай странична дистанция.
може да се отвори вратата на спрял автомобил и да те уда-
и, ако минаваш близо до него.
пазвай безопасна дистанция пред себе си, за да можеш да
преш навреме.

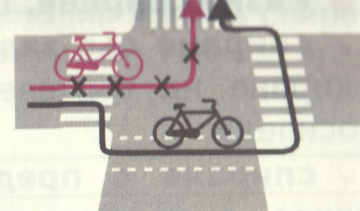
Завиване надясно

огледни назад.
беди се, че никой не те изпреварва отдясно.
одай знак с ръка за завиване надясно.
огледни наляво.
авий надясно.

Завиване наляво

ПОМНИ. Завиването наляво с велосипед винаги е много
о. Затова те съветваме:

1. Слез от велосипеда.
2. Качи се на тротоара.
3. Пресечи кръстовището
заедно с пешеходците,
като буташ велосипеда.

Запомни! През нощта фарът на велосипеда ще угасне, ако
спреш, за да дадеш предимство на идващите срещу теб. Тога-
те няма да те виждат. Само светлоотразителите на колелата м-
гат да ти помогнат, за да станеш забележим.

Заобикаляне

1. Погледни назад, за да се увериш, че никой не те изпревар
2. Дай знак с ръка.
3. Изнеси се плавно наляво и заобиколи на не по-малко от е-
метър странично разстояние.
4. Плавно се върни вдясно.
5. Винаги заобикаляй отляво.
6. Можеш да заобиколиш отдясно, ако превозното средство з-
вива наляво.

Изпреварват те. Как да постъпиш?

1. Не увеличавай скоростта си.
2. Пази се от въздушната вълна. (Тя е на 5-10 метра след ав-
мобила.)
3. Дръж кормилото и педалите здраво.
4. Не променяй посоката си.
5. Пази се от кал, вода и камъчета, които изхвърлят гумите
превозното средство, докато те изпреварва.

Спиране

- **Плавно спиране.** То се получава:

- ✓ от спиране въртенето на педалите;
- ✓ от вида на настилка;
- ✓ от височините по пътя;
- ✓ поради повреда на велосипеда.

✓ **спиране със задна спирачка** - тогава има опасност от киране на въртенето на задното колело и занасяне на осипеда.

✓ **спиране с предна спирачка** - тук има опасност от кирана-не на въртенето на предното колело и премтане на осипедист през кормилото.

Помни!

✓ **Винаги спирай преди завой, а не в завой!**

✓ **Винаги предупреждавай с ръка, че спиращ!**

Внимание! При спиране винаги има:

1. Време за реагиране на велосипедиста - от 0,8 до 1,5 секунди, но най-често е с продължителност 1 секунда. За това време се изминава път S_1 .

2. Време за спиране - 1-2 секунди, докато велосипедът се напълно. Изминатият път се отбелязва с S_2 .

3. Спирачния път S на велосипеда е сбор от пътя S_1 , изминат през времето за реагиране и пътя S_2 , изминат през времето за спиране:

$$S = S_1 + S_2$$

»»»» Упражнение ««««

□ **Задача 6.** Изчисли спирачния път на велосипедист, който се движи:

- ✓ със скорост 30 км/ч ;
- ✓ време за реакция - 0,8 сек;
- ✓ време за спиране - 1,8 сек.

□ **Задача 7.** Как спира велосипед със задна крачна спирачка (контра) ? Допиши!

Завърташ назад педалите.

Те завъртат назад _____

Назад се завърта _____

Спира да се върти _____

Спират да се въртят _____

Те спират _____

Тя спира въртенето на _____

В зависимост от сцеплението с пътя, задното колело спира своето въртене.

От него спирането се предава на _____

От нея спирането се предава на _____

От там спирането се предава на _____

От тях спирането се предава на _____

От нея спирането се предава на _____

В зависимост от сцеплението с пътя, предното колело спира да се върти.

Думи за попълване: спиците, рамката, каплата, веригата, каплата, спиците на задното колело, малкият венец, предната ос, предната гума, задна спирачна главина, задната гума.

□ **Задача 8.** Как спира велосипед с ръчни спирачки? Допиши!

Гумичките на спирачките притискат двете капли.

Те спират да се _____

Заедно с тях престават да се движат _____

Спира да се върти _____

Не се въртят _____

Не се движат _____

Велосипедът спира движението си.

Думи за попълване: движат, рамката, предното и задното колело, предната и задната ос, спиците.

□ **Задача 9.** Какво може да последва при рязко спиране на задна крачна спирачка (контра) ? _____

една ръчна спирачка? _____

□ **Задача 11.** Има четири начина на спиране с велосипед. Напиши ги.

1. От промени в _____	3. Със _____
2. От промени в _____	4. С _____

и за попълване: настилката, терена, спирачката, въртенето на педалите.

Правила за безопасно потегляне

□ **Задача 12.** Правилата са написани в разбъркан ред. Ти сам едели тяхната последователност. Напиши ги в правилен ред.

- огледни напред и назад. **1** _____
- вижи се в права линия, _____
- не в зиг-заг. _____
- дай сигнал с ръка за тръгване. _____
- трябва да се убедиш, че пътят _____
- свободен. _____
- вижи се най-вдясно по _____
- платното за движение. _____

□ **Задача 13.** Помисли и отговори.

Как потегля велосипедът? В каква последователност се предава кението?

- крак натискаш педала. _____
- т него движението се предава на _____
- гтам движението се предава на _____
- гтам движението се предава на _____
- гтам движението се предава на _____
- гтам движението се предава на _____

- ✓ От нея движението се предава на _____
- ✓ От гумата движението се предава на _____
- ✓ От нея движението се предава на _____
- ✓ От нея движението се предава на _____
- ✓ От нея движението се предава на _____
- ✓ От нея движението се предава на _____
- ✓ Тя завърта _____

Думи за попълване: каплата, предната гума, веригата, големия венец, спиците, малкия венец, рамката, каплата, предната вилка, предната ос, спици

□ **Задача 14.** Повредата на кои части може да на движението с велосипед опасно? Защо?

Правила за извършване на завои надясно

□ **Задача 15.** Правилата са написани в разбъркан ред. Ти определи тяхната последователност. Напиши ги в правилен

- А/ След това продължи направо. **1** _____
- Б/ Подай знак с ръка за _____
- завиване надясно. _____
- В/ Погледни назад. _____
- Г/ Убеди се, че никой не те _____
- изпреварва отлясно. _____
- Д/ Погледни наляво. _____
- Е/ Завий надясно. _____

□ **Задача 16.** Как ще направиш ляв завои на оживено кръстовище?

- А/ Ще го направя качен на велосипед.
- Б/ Ще слеза от велосипеда и ще го бутам по платното
- В/ Ще слеза от велосипеда, ще се кача на тротоара и пресека по пешеходните пътеки, като го бутам.

Задача 17. Правилата са написани в разбъркан ред. Ти опре-
дели тяхната последователност. Напиши ги в правилен ред.

Плавно се връщаш вдясно.
Изнесяш се плавно наляво
заобикаляш на 1 м. странич-
но разстояние.
Показваш знак с ръка.
Поглеждаш назад, за да се
уверечиш, че никой не те изпре-
варва.
Изнесяш се плавно отляво.
Можеш да заобикаляш
плавно, ако ППС завива наляво.

1 _____

**Изпреварват те. Как трябва да постъпиш,
ако си с велосипед?**

Задача 18. Правилата са написани в разбъркан ред. Ти
определи тяхната последователност. Напиши ги в правилен ред.

Помогни кормилото и
посоката да са
стабилни и здрави.
Не увеличавай скоростта си.
Избягай се от въздушната вълна.
На 5 - 10 м след камиона,
буса, лекия автомобил/
трактор, променяй посоката си.
Избягай се от кал, вода, камъчета,
отляпани от гумите на ППС,
които те изпреварват.

1 _____

Задача 19. Може ли да влияе на равновесието и
безопасното управление на велосипеда:

една ненапомпена добре гума;
нерегулирани добре седалка и кормило;
един голям товар на багажника.

Да
Да
Да

Задача 20. Когато буташ велосипед, тогава, според ЗДвП
си:

А/ велосипедист;
Б/ пешеходец.

Задача 21. Когато няма тротоар или банкет, или те не могат
да бъдат използвани, тогава къде ще буташ велосипеда си?

А/ По платното за движение, най-близо до дясната му граница;
Б/ По платното за движение, най-близо до лявата му граница.

»»»» Регулировки и поддържане на велосипеда ««««

»»»» Упражнение ««««

Задача 22. Веригата на велосипеда:

А/ трябва да се обтяга периодично;
Б/ трябва да се отпуска периодично;
В/ нито се обтяга, нито се отпуска.

Задача 23. Веригата на велосипеда:

А/ се смазва периодично;
Б/ не се смазва.

Задача 24. Има ли части, които се смазват с масло?

Да

Изброй ги: _____

...? ...рой ги: _____

Задача 26. Равномерното действие на крачната спирачка
...си ли от правилното опъване на веригата? **Да** **Не**

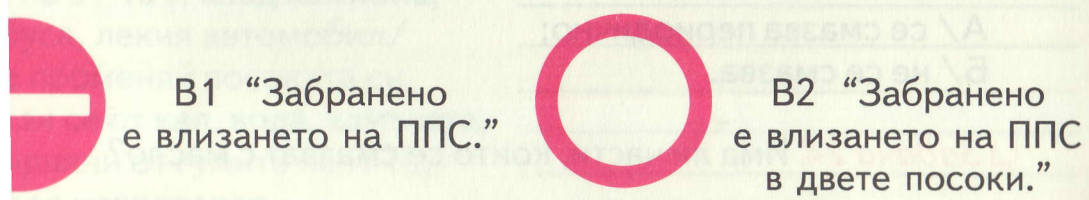
Задача 27. Равномерното действие на ръчните спирачки
...си ли от центровката на колелата (каплите)? **Да** **Не**

Задача 28. Знаеш ли как да нагласиш кормилото и седалката на
...сипеда по твой ръст? Спазвай следните правила:

- ✓ Нагласи седалката така, че с петата на изпълнителя в
коляното крак да достигнеш педала.
- ✓ След това нагласи кормилото на височината на седлото.
- ✓ Сега ръцете ти трябва лесно да достигат до кормилото,
...ачките и звънеца.
- ✓ Звънецът трябва да звъни ясно и силно.

Внимание! Запомни! Органите на КАТ налагат следните глоби на
...чите:

- ✓ 30 лв, когато управляват превозно средство без необхо-
...ите светлини.;
- ✓ от 50 до 150 лв, когато:
 - преминават при забраняващ сигнал на светофара;
 - управляват технически неизправно превозно средство;
 - не спазват пътните знаци и маркировката на пътя.

Задача 29. Тези глоби отнасят ли се за колоездачите? **Да** **Не**

Велосипедистът има ли право:

1. Да се движи по алеята за пешеходци.
2. Да управлява, без да държи кормилото с ръце, както и да
вобождава педалите.
3. Да се учи да кара по платното за движение.
4. Да се движи на повече от 1 м от края на платното.
5. Да се движи близо до ППС или да се държи за него.
6. Да превозва дете до 7-годишна възраст без допълнителна
далка.
7. Да превозва товар, който излиза на повече от половин ме-
от габаритите на велосипеда.
8. Да се движи в група за тренировки или поход без придру-
телно МПС.

Задача 31. Ти наказван ли си като велосипедист? Раз-
и опиши, ако имаш такъв случай.

Правила за залепване
на спукана гума

Верни отговори на задача 6 от първа тема:

КРЪСТОВИЩЕ:
на равнозначни
пътища;

Пропусни
движещите
се по пътя
с предимство.

с път без
предимство;

Спри!
Пропусни
движещите
се по пътя
с предимство.

с път без
предимство
отдясно;

Път с
предимство.

с път без
предимство
отляво;

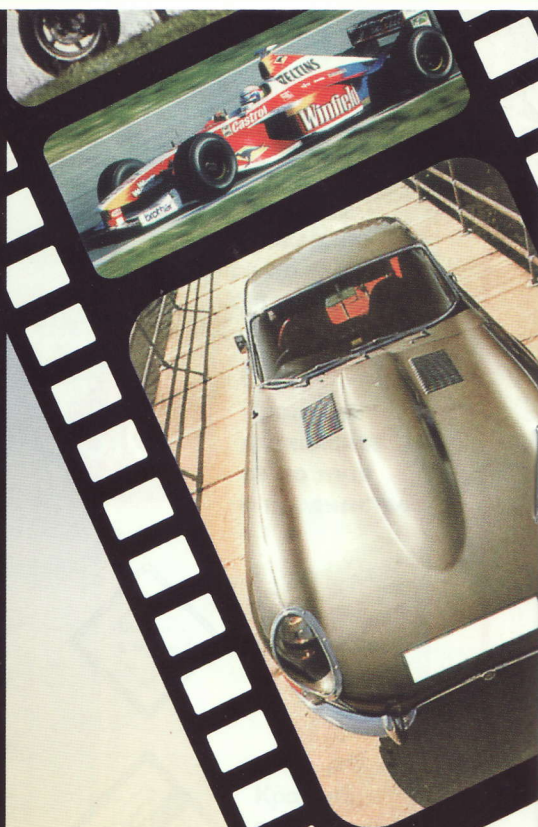
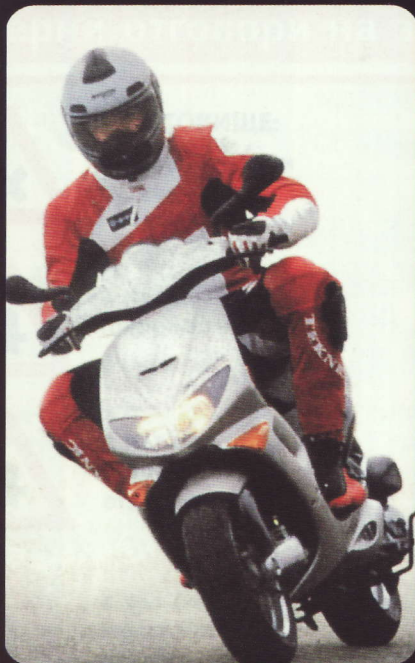
Край на
пътя с
предимство.

с кръгово
движение.

Верни отговори на задачите от втора тема:

- 6) 21,66м
- 9) Блокиране на въртенето на задното колело и занасяне на велосипеда.
- 10) Блокиране на въртенето на предното колело и падане на колоездача през кормилото.
- 15) В/, Б/, Г/, Е/, Д/, А/
- 16) В/
- 17) Г/, В/, Д/, Б/, А/, Е/
- 18) А/, Г/, Д/, Б/, В/
- 19) - 1да; 2да; 3да;
- 20) Б/
- 21) Б/
- 22) А/
- 23) А/
- 24) Да
- 25) Да
- 26) Да
- 27) Да
- 29) Да
- 30) 1-не; 2-не; 3-не; 4-не; 5-не; 6-не; 7-не; 8-не;

ТЕТРАДКАТА Е ОДОБРЕНА ОТ МОН
С ПРОТОКОЛ №9/09.07.1999 г.

© ВАСИЛ НИКОЛОВ ПАУНОВ

УЧЕБНА ТЕТРАДКА ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ЗА 5 КЛАС

ДВНАДЕСЕТО ИЗДАНИЕ 2011 г.
РЕЦЕНЗЕНТИ:

инж. ВАЛЕНТИН СТОЙЧЕВ ПАНЧЕВ
ИРИНА ХРИСТОВА УШАГЕЛОВА
ВАНЯ НИКОЛОВА, г.ф.н.

ЕЗИКОВ РЕДАКТОР:

ИЗДАТЕЛСТВО:

„ДИДАСКО“ СТАРА ЗАГОРА

ТЕЛ: 042/ 605-112 27-21-04

www.didasko-bg.com

70/100/16

ТРАКИЯ ДИЗАЙН: 042/ 62-54-58

ФОРМАТ:

ДИЗАЙН:

Цена: 3,30 лв.

ISBN 954-9584-32-1

РАБОТНА КАРТА ВАРИАНТ 2 на

/име, презиме, фамилия/

клас

училище

град /с./

ВАЖНО!

Прочети внимателно всеки въпрос и отбележи верния отговор.

ЗАПОМНИ!

Отговорите, които ще дадеш, ще бъдат основа за написване на твоята училищна оценка /атестация/ по Безопасност на движението по пътищата за този срок.

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 1 Велосипедистите могат ли да преминават през кръстовище на жълт сигнал на светофара?

ДА НЕ

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 2 Велосипедистите трябва да се движат:

► В края на платното, в дясно, по посока на движението.

ДА НЕ

► В края на платното, в ляво, срещу посоката на движение.

ДА НЕ

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 3 Разрешено ли е велосипедистите да се движат по двама, трима, успоредно един до друг в редица?

ДА НЕ

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 4 Трябва ли велосипедистите да се движат по банкета, ако той позволява?

ДА НЕ

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 5 На какво разстояние от края на платното колоездача трябва да се движи?

A 0,50 м **Б** 1 м **В** 2 м **Г** 3 м

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 6 Технически изправен велосипед е този, който има:

- ☐ Изправни спирачки. ☐ Звънец и да няма друг звуков сигнал.
- ☐ Устройство за излъчване на бяла или жълта светлина. ☐ Червен светлоотразител отзад.
- ☐ Бели или жълти светлоотразители или светлоотразяващи елементи от страни на колелата.

Напиши **ДА** или **НЕ**

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 7 Напиши пропуснатите думи в изреченията. Номерирай последователността на всички операции за регулиране височината на кормилото. Започни от **1**.

- ☐ Кормилото се изтегля _____ или се сваля _____.
- ☐ Височината му трябва да бъде еднаква с тази на _____.
- ☐ Кормилото се _____.
- ☐ Ъгълът между ръцете и тялото на колоездача трябва да бъде _____.
- ☐ Кормилото се _____.

Думи за попълване:
улоден, стртве, свдвлхевр, отолдес, авсрп, еротан

ВАЖНО! Правилата за извършване на различни маневри с велосипед са написани в разбъркан ред. Определи тяхната последователност, при всяка маневра, като започнеш от 1. Напиши числата в ☐ пред всяко правило.

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 8 ЗАВОЙ НАДЯСНО

- ☐ След това продължи направо. ☐ Убеди се, че никой не те изпреварва.
- ☐ Подай знак с ръка за завиване надясно. ☐ Погледни наляво.
- ☐ Погледни назад. ☐ Завий надясно.

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 9 ЗАВИВАНЕ НАЛЯВО

- ☐ Пресечи кръстовището заедно с пешеходците, като буташ велосипеда. ☐ Слез от велосипеда.
- ☐ Качи се на тротоара.

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 10 ПОТЕГЛЯНЕ

- ☐ Погледни напред и назад
- ☐ Движи се по права линия, а не в зиг-заг.
- ☐ Даи сигнал за тръгване с ръка.
- ☐ Трябва да се убедиш, че пътят е свободен.
- ☐ Движи се най-вдясно по платното за движение.

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 11 ЗАОБИКАЛЯНЕ НА СПРЯЛО ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО (отляво)

- ☐ Плавно се връщаш вдясно.
- ☐ Изнасяш се плавно наляво и заобикаляш на 1 м. странично разстояние.
- ☐ Даваш знак с ръка.
- ☐ Поглеждаш назад или в огледалото, за да се убедиш, че никой не те изпреварва.
- ☐ Винаги заобикаляш отляво.
- ☐ Можеш да заобиколиш отдясно, само ако пътното превозно средство /ППС/ завива наляво.

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 12 Лява ръка на велосипедиста, изпълната хоризонтално встрани, означава:

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 13 Дясна ръка на колоездача, изпълната хоризонтално встрани, означава:

и караш велосипед или пътуваш в автомобил. Пред теб минава пътен полицаи и ти дава знак с ръка, който означава: **А** Отбий вдясно. **Б** Намали скоростта. **В** Спри.

ТОЧКИ 01 **ВЪПРОС 14**

А ☐
Б ☐
В ☐

ТОЧКИ 01 **ВЪПРОС 15**

А ☐
Б ☐
В ☐

ТОЧКИ 01 **ВЪПРОС 16**

А ☐
Б ☐
В ☐

МОЯТА ОЦЕНКА

1. Сравни твоите отговори с отговорите от контролната карта.

2. Пресметни събраните от теб точки за всеки верен отговор.

3. Сравни ги с точките в таблицата.

събрани точки	оценка
от 1 до 13	НЕ
от 14 до 16	ДА

4. Постави си оценка сам.

Моята оценка е **ДА** **НЕ**

ВНИМАНИЕ!

ВНИМАНИЕ!

Учителят поставя крайните оценки в училищната атестация на всеки ученик във двете карти, като спазва следните правила:

1. На ниво А оценките на учител и ученик трябва да съвпадат.
2. На ниво Б (вторите 20 минути от часа, т.е. времето за самопроверка), учениците получили на ниво А оценка НЕ, сега получават оценка ДА.
3. На същото ниво на учениците, получили на ниво А оценка ДА, учителя повтаря оценка ДА, защото те вече имат оценка ДА на първо ниво.
4. На ниво В всички ученици получават оценка ДА.
5. Работната карта е за родителя, а контролната - за архива на училището.

/наименование на учебното заведение/

УЧИЛИЩНА ОЦЕНКА /АТЕСТАЦИЯ/

ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕ ПО ПЪТИШАТА

на /трите имена/

ученик в /клас/

След писмена проверка на знанията учени получава:

А. Оценка при първо попълване на тестовата карта.

Б. Оценка след поправка на грешките си в тестовата карта, допуснати при първо попълване.

В. Крайната оценка на учени..... е

Преподавател по безопасност на движението е:

Дата.....

/трите имена/

гр./с.....

Извършил проверка и оценка:
(Класен ръководител)

ВАЖНО!

Прочети внимателно всеки въпрос и отбележи верния отговор така ☒.

ЗАПОМНИ!

Отговорите, които ще дадеш, ще бъдат основа за написване на твоята училищна атестация /оценка/ по Безопасност на движението по пътищата за този срок.

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 1 Напиши какво означава този знак.

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 2 Знакът означава:

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 3 Знакът означава:

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 4 Знакът означава:

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 5 Знакът означава:

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 6 Кой от знаците забранява влизането на велосипедисти.

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 7 Кой от знаците означава "Спри! Пропусни движещите се по пътя предимство"?

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 8 Кой от знаците означава "Задължителен път само за велосипедисти".

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 9 Този пътен знак означава:

А "Велосипедисти."

Б "Задължителен път само за велосипедисти."

В "Забранено е влизането на велосипеди."

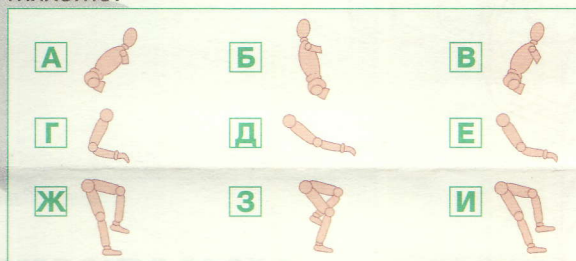
ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 10 Кой знак означава "Задължителен път само за пешеходци и велосипедисти".

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 11 Когато управлява автомобил, шофьорът:

- А Никога не трябва да разговаря по мобилен телефон, ако няма устройство "свободни ръце". ☒ ДА НЕ
- Б Щом звънне мобилният му телефон трябва да се обади. ☒ НЕ ДА

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 12 Тук виждаш различни пози на тялото и на крайниците на един велосипедист. Посочи най-добрата поза за ръцете, краката и тялото:

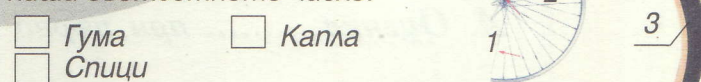

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 13 В ☐ срещу името на всяка част напиши съответното число.

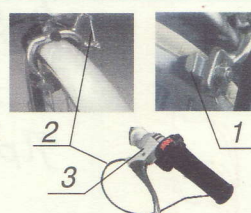
- ☐ Фар ☐ Динамо ☐ Заден светлоотразител
- ☐ Огледало ☐ Светлоотразител на спицата

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 14 В ☐ срещу името на всяка част напиши съответното число.

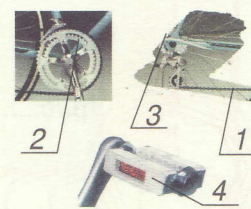
ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 15 В ☐ срещу името на всяка част напиши съответното число.

- ☐ Колесен спирачен механизъм
- ☐ Лостове /ръчки/
- ☐ Жила

ТОЧКИ 01 ВЪПРОС 16 В ☐ срещу името на всяка част напиши съответното число.

- ☐ Голям венец ☐ Педал
- ☐ Малък венец ☐ Верига
- (задно предаване)

МОЯТА ОЦЕНКА

1. Сравни твоите отговори с отговорите от контролната карта.

2. Пресметни събраните от теб точки за всеки верен отговор.

3. Сравни ги с точките в таблицата.

събрани точки	оценка
от 1 до 13	НЕ
от 14 до 16	ДА

4. Постави си оценка сам.

Моята оценка е ☐ ДА ☐ НЕ

ВНИМАНИЕ!

Учителят поставя крайните оценки в училищната атестация на всеки ученик във двете карти, като спазва следните правила:

1. На ниво А оценките на учител и ученик трябва да съвпадат.
2. На ниво Б (вторите 20 минути от часа, т.е. времето за самопроверка), учениците получили на ниво А оценка НЕ, сега получават оценка ДА.
3. На същото ниво на учениците, получили на ниво А оценка ДА, учителя повтаря оценка ДА, защото те вече имат оценка ДА на първо ниво.
4. На ниво В всички ученици получават оценка ДА.
5. Работната карта е за родителя, а контролната - за архива на училището.

ВНИМАНИЕ!

/наименование на учебното заведение/

УЧИЛИЩНА ОЦЕНКА АТЕСТАЦИЯ

ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕ ПО ПЪТИЩАТА

на _____ /трите имена/

ученик в _____ /клас/

В резултат на писмена проверка учени..... получава:

А. Оценка при първо попълване на тестовата карта.

Б. Оценка след поправка на грешките си в тестовата карта, допуснати при първо попълване.

В. Крайната оценка на учени..... е

Преподавател по безопасност на движението е:

/трите имена/

Дата.....

Извършил проверка и оценка:

гр./с.....

(Класен ръководител)